

ACC. NR M. 12547:1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: Brita Hvas
Härad: Luggude Berättare: Syskonen Per och Persi Persson
Socken: Väsby Berättarens yrke: Lantbrukare
Uppteckningsår: 1952 Född år 1908 resp. 1907 i Ornakärr n:r 2

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

(Huvuddelen av uppgifterna lämnade av Persi Persson).

Div. uppgifter om Ornakärr nr. 2., byalag, nyodling,
arbetsgillan, majstång, bloss vid påsk och Valborgsmässo-
afton, rusthåll, majsjungning, "Potta Långhaga" och
mejeri.

sid. 1-3.

se
A-arkivet;
A 752.

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R M. 12547:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Detta ställe är Ornakärr nr. 2. Gården flyttades ut vid skiftet, det låg uppe i byn tidigare. Då var detta här fälad. Denna gård var en s.k. halv gård. Det här huset är det första huset här ute på fäladen. Det var kringbyggt till 1938. De tog de gamla timrade stockarna, som revs ner, till kaféservingen på Skäret, när det hade bränt där.

Det var skog här förr talade far om. I min barndom var där en liten liten bit igen av skogen. Det köptes en del jord från Hulta, så där-för hör ställena härute både till Ornakärrens och Hulta byalag. Båda byarna har sina byalag med åldermansgillan bevarade. I Hulta har det inte varit några pengar att dela. Där är det bara gammal tradition. I Ornakärr är det litet pengar att dela, för där har de litet samfällad jord. För två eller tre år sen var det två stycken åldermansgillan här med en veckas mellanrum. Det var fasligt mycket mat. Festen tillgick precis som en vanlig bjudning. I Hulta är det både damer och herrar, men i Ornakärr är det bara för herrarna. I Ornakärr kommer visst damerna dagen efter. - I Ornakärr har de byalåda med protokoll och kartor och sådant, som flyttas över till det ställe där de håller gille. Den förvaras annars i arkivet i Väsby. Byn äger mosslotter som arrenderas ut. Förr togs det torv där till hus-hållen, och så var det en bit de tog lera av till husen, som också hörde till byn. Förr var det lott vid Lerberget, som hör-

ACC. N:R M. 12547:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de till detta stället.

Det brukar komma en lapp någon månad eller tre veckor innan det skall vara gille, från närmaste gård.

Ibland får de äggtoddy på sina gillan. Förr tror jag att de bjöd på bruna bönor och fläsk.

Detta ställe har gått i arv i många generationer, och det är tradition att den äldste sonen alltid kallas Per Persson.

När de röjde sten förr, så var det vanligt att de grävde ner den i jorden. Vi har sprängt flera kilo av en sådan stor sten, men vi vet inte riktigt hur stor den är.

Mor talade om att hennes mor var med om när det var svedjebbruk här.

När vi byggde stall här, så hade vi resegille. Det gick skarpt. Det var en 7-8 kransar med långa band på taket. Förr hade de både klinegille och resegille.

Jag minns när vi var små så gjorde far en majstång åt oss. Nu brukar det vara majstång vid kyrkan. När vi var små så brukade vi titta över till Bjärelandet på påskafton, så kunde vi se alldeles tätt med påskabloss. På valborgsmässoafton hade de också bloss.

Majsjungning har förekommit här. De skulle sätta en grön kvist i halmtaket.

2.

ACC. N:R M. 12547:3.

Här var rusthåll i byn förr. De skulle hålla häst åt en husar, som tjänade krigsmakten. Det var inte tvunget att han skulle bo i byn.

Potta Långhaga var en saga som de skrämde barnen med. Det sägs att hon är begravnen här på detta stället. Nybo hör till Ornakärr.

Det var det första uppköpsmejeriet här i trakten, i Nybo. I Danhult hade de ett."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.